

מדיוני ועדת ההזנה לבקר בתאריך 12.3.73

על סדר היום

1. המלצות להזנת בקר בתנובה נמוכה ברפי תים במשק המשפחתי, לשיפור התנובה והרווחיות.
 2. סקירה על מצב השדות והספקת המספוא.
 3. התחרות בנושא הזנה יעילה ברפתי הגליל העליון.
 4. הזנת פרי רבייה.
- התנובה הירודה והרווחיות הדלה במשק החלב המשפחתי הנחשל הן תוצאה של מצבם המיוחד של בעלי העדרים:

● חוסר ידע ומודעות לחשיבות ההזנה הנכונה והמספקת,

● חוסר אמצעים ותנאים משקיים נאותים לייצור מספוא במשק וקבלת יכולים טובים משטחי המספוא,

● חוסר מזומנים, או אשראי מתאים לרכישה וייצור מזונות.

בתנאים משקיים נאותים ובהזנה נכונה אין, כמובן, כל בעיה מקצועית להעלות את תנובת הפרה הנחשלת במשק הפרטי לייצור ושיווק 5000 ליטר חלב, וכן לקיימה במצב גוף תקין ופוריות טובה.

הח' ז. גרוזובינסקי, האחראי למבצע, "פיתוח הרפתות במשק המשפחתי", פתח בדיון וסקר את

(המשך מעמוד קודם)

ולא לפי כמותו במשקל או ו-הגפה. פרות נחור-ות תנובה מן הרצוי במשק, והן משמינות בקלות, מוטב למכרן.

השאלה היא — איך מכינים מזון כולי מעולה בתנאי משק? — על זה ארחיב את הדיבור במ-אמר הבא.

בסיום עתה אומר רק זאת: תמיד ישנן שתי אפשרויות, לפחות! — כאמרתו של השחקן דני קיי בסרט: יעקובובסקי והקולונל.

מרדכי מלעז, ה.מ.ב.

המצב ברוח הדברים דלעיל. בדיון צוין שאין כאן שאלה של המלצות מיוחדות להזנת בקר חלב במשק המשפחתי. הבעיה היא בעיקר הדרכ-תית ואירגונית, להשכיל ולשכנע את בעלי העדר בחשיבות ההזנה ובייצור המספוא, וכן לסייע בידם בקבלת האשראי הדרוש כהון חוזר לקניית המזון וייצור המספוא במשקם. את הדיון סיכם הח' ש. דורי בהמלצות הבאות לתיקון המצב, שהתקבלו ע"י הועדה.

1. בהזנה — גם במשק המשפחתי צריכה להיות ההזנה לפי הנורמות המקובלות, שפורסמו בפרוטרוט ב, "אוגדן לרפת ומספוא" ובספר, "גתו-נים להזנת בקר", וכן בפרסומים הדרכתיים שונים. ההמלצות תינתנה ע"י המדריך האזורי — שהוא מספיק אוטנטי, לכל משק בנפרד, לאחר בדיקת מצב הפרות. החישוב רצוי שייעשה לגבי כל פרה בנפרד בהתאם לתנובתה ומצבה. צריך לדאוג במיוחד להזנה מאוונת וברמה הנכונה בתקופת ההכנה, וברמה גבוהה בחודשים הראשונים לאחר ההמלטה.

2. במספוא — רצוי מאוד להגיע לייצור מקסימאלי של מזון בטיב מעולה מהשטח והמים העומדים לרשות המשק. המטרה לספק כ-5 יחיי-דות מזון משקי לפרה או לראש מבוגר. המינימום הדרוש הוא 2.5—3 יחידות מזון גס אמיתי לפרה ביום (תחמיץ, שחת, קש). במידה והמשק אינו יכול לייצרם בעצמו יש לספקם ממזון קנוי.

3. לגבי פרות נמוכות-תנובה (פחות מ-5000 ליטר חלב פרה/שנה) יש לאתר את הסיבות, ולמצוא להן פתרון נאות. אם הסיבה בתת-תזונה צריך להסדיר הזנתן. אם העדר במצב גופני ירוד, צריך לתת מזון, נוסף על המגיע לקיום וייצור, גם להבראה. פרות בתנובה נמוכה מ-10 ק"ג חלב ליום ושאין הרות יש להוציא מהעדר.

4. הנורמות המקובלות להזנת פרות בעדר החלב: 5 יח"מ ליום לקיום גוף + 0.4 יח"מ — לייצור 1 ליטר חלב. בחודשי היובש — חודשי

התחרות בנושא הזנה יעילה ברפתות

ועדת הבקר האזורית, הגליל העליון והתאחדות מגדלי בקר סיכמו לערוך השנה תחרות אזורית בנושא „הזנה יעילה“. שתי ועדות בוקרים תב-קרנה בהשתתפותו של בנימין לב מספר פעמים בכל המשקים לבדיקת ההזנה, אם מבוצעת בהת-אם לתכנון, ועם זאת השנה יסכמו את התוצאות. תוך המעקב תיעשנה גם בדיקות מזון לעיתים מזומנות. התאחדות מגדלי בקר מממנת את ביי-צוע הבדיקות.

הזנת פרי רבייה

נבדקות הנורמות וטיב ההזנה של פרי הרבייה באגודות להזרעה, לאחר שבאחרונה פורסמו עבודות שלפיהן עודפי סידן עלולים לגרום נזק לפרים. וכן ייתכן גם, שעודפים גדולים של חלבון במנה אינם לטובתם, בעיקר בחודשי הקיץ הח-מים.

מסיכומיו של בנימין לב

חשוב לזנה זכוני תערוכת לבעלי חיים

אנו מספקים:

• מלח בישול

• די.סי.פי. מימת

• גיר

• יסודות קורט

בצורות ובהרכבים שונים במנות למערבל לפי הזמנה. התערובות שפיכה, מצופה ובלתי מתקשה.

לפרטים נוספים נא לפנות אל:

מעבדות שבח

יצרני כימיקלים ומינרלים
לחקלאות ותעשייה

המשרד: כפר הרא"ה טל' 063-22405
המפעל: תל-מונד, אזור התעשייה
טל' 03-922566

ההריון האחרונים צריך להוסיף למנת הקיום 4-5 יח"מ ביום ותוספת מיוחדת לפרות שהן במצב גופני ירוד. כשהמספוא המשקי מצוי בכמות מצומצמת, צריך להבטיח לפחות תקופה שלאחרי ההמלטה, מנה יומית קבועה של מזון גס משובח (ירק, תחמיץ טוב או שחת טובה) בכמות של כ-3 יחידות מזון ביום.

5. לשיפור המצב הגופני הירוד של הפרות — תוספת של 2-2.5 ק"ג מזון מרוכז לפרות אלה יעילה בעיקר בזמן היובש ובחודשים הרא-שונים לאחר ההמלטה.

6. התצרוכת בתערובת הדרושה בשנה לפרה במצב גופני ירוד, תוך חתירה להעלותה לתנובה של כ-5000 ק"ג חלב, כשמנת המזון המשקי ביום הוא בגבולות 2.5-3 ק"ג, מסתכמת בכ-3800 יח"מ השווים ל-4-4.2 טונות תערובת מ"מ. (התצרוכת הכוללת לקיום 2050, ייצור 2000 + להבראה 800 — 1000 יח"מ משקי גס). עם זאת יש יסוד להניח, שהפרה הירודה לא תעלה בשנה אחת מכ-3500 ליטר חלב ל-5000. העלייה תהיה בוודאי הדרגתית תוך שתי תקופות חליבה, ובהתאם יקטן הצורך במ"מ בתקופה הראשונה.

המצב בשדות והספקת המספוא

לדברי הח' ז' גרוזובינסקי קלושים הסיכויים ליבולי מספוא, שיספקו את הצריכה השנה, ואם יבוא גם קיצוץ המים בהקצבות, או במצב הכי טוב לא יתירו העברות, כי אז יבואו הקיצוצים במשק עצמו במי השקיה, בעיקר על חשבון גידולי המספוא לרפת. לפתרון בעית הספקת המספוא הגס צריך לעודד גידולים דו-תכליתיים, כגון: אגוזי אדמה (שחת), תירס מתוק לשימורים (תחמיץ, וקש-שחת) גרגרי סורגום (קש), ועוד.

היצע וביקוש

משק אייל מציע למכירה טנק לחלב, 2,000 ליטר כולל מערכת קירור ואבזרי עזר, מתאים במיוחד למשק מושבי או לדיר צאן. לפנות למרכז המשק טל. 03-923344